

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

О. І. Кононенко, М. К. Кременчуцька

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до написання комплексних курсових робіт здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
спеціальністю 053 «Психологія»

ОДЕСА
ОНУ
2020

УДК 159.9(079)
К647

Автори:

О. І. Кононенко, доктор психологічних наук, професор кафедри диференціальної та спеціальної психології ОНУ імені І. І. Мечникова;

М. К. Кременчуцька, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної допомоги та практичної психології ОНУ імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

Л. М. Дунаєва – доктор політичних наук, професор, декан факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова;

Г. Б. Соколова – доктор психологічних наук, доцент кафедри дефектології і фізичної реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Рекомендовано до друку вченою радою
ф-ту психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 2 от 23 жовтня 2019 р.

Кононенко О. І.

К647 Методичні вказівки до написання комплексних курсових робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» / О. І. Кононенко, М. К. Кременчуцька. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020 – 32 с.

Методичні вказівки містять відомості про вимоги до організації, виконання, оформлення та захисту комплексних курсових для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на факультеті психології та соціальної роботи ОНУ імені І.І. Мечникова.

Методичні вказівки призначено для студентів денної й заочної форми навчання за спеціальністю 053 «Психологія» і можуть бути використані студентами й викладачами відповідних кафедр як рекомендації до керівництва й підготовки комплексних курсових робіт.

УДК 159.9(079)

© Кононенко О. І., Кременчуцька М. К., 2020
© Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ХАРАКТЕРИСТИКА НОРМАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	5
1. ПРОЦЕДУРА ТА ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ	11
3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КУРСОВИХ РОБІТ	16
4. ЗАХИСТ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	18
ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА	21
ДОДАТКИ	23

ВСТУП

Наведені нижче методичні рекомендації до написання та оформлення кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблені на основі діючого законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, положень Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова обов'язковими складовими навчального процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є курсові роботи, які оцінюються як самостійний вид навчальної діяльності студента.

Комплексна курсова робота є самостійним теоретико-прикладним дослідженням, що виконується слухачем на завершальному етапі здобуття повної вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр психології».

Оформлення результатів роботи відповідно до вимог закладу є важливим етапом узгодження формальної сторони та наукового змісту дослідження. Методичні рекомендації призначені забезпечити єдині критерії до написання та оформлення комплексної курсової роботи за спеціальністю 053 «Психологія».

ХАРАКТЕРИСТИКА НОРМАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Назва модуля: Комплексна курсова робота

Тип модуля: обов'язковий

Семестр: 8

Обсяг модуля: загальна кількість годин (в т. ч. захист) – 90;
кількість кредитів ЄКТС – 3

Мета виконання курсової роботи – поглиблення, узагальнення та закріплення знань, отриманих студентом під час навчання та їх застосування в комплексному вирішенні конкретної проблеми; формування у студентів навичок самостійної роботи над першоджерелами, монографічною, довідковою літературою, фаховими журналами; вміння аналізувати, критично оцінювати і систематизувати матеріал; удосконалення вміння пов'язувати теоретичні знання з практичною діяльністю та здійснювати дослідження.

Компетентності та програмні результати навчання

Кваліфікаційна робота як форма атестації дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань, ступінь практичної підготовки та здатність до самостійного розв'язання прикладних задач у діяльності психолога. Зокрема, дозволяє визначити міру досягнення програмних результатів навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних

джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

Зміст навчального модуля: Вибір теми та об'єкта дослідження. Затвердження теми. Складання студентом плану комплексної курсової роботи, погодження з викладачем-науковим керівником. Формування студентом інформаційної бази для виконання комплексної курсової роботи. Написання й оформлення комплексної курсової роботи. захист комплексної курсової роботи.

Види навчальних занять: консультація.

Форми навчання: денна, заочна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький.

Методи контролю: усний, письмовий.

Форми підсумкового контролю: захист комплексної курсової (семестр 8).

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, перелік тем.

Мова навчання: українська.

1. ПРОЦЕДУРА ТА ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Комплексна курсова є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням студента, на підставі захисту якої визначається рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти.

Комплексний характер курсової роботи зумовлений тим, що:

- орієнтовна, рекомендована до виконання тематика охоплює широке коло різнопланових теоретичних та прикладних психологічних аспектів, із сутністю яких студент ознайомлюється в процесі вивчення ряду різноманітних дисциплін фахового спрямування;
- виконання курсової роботи вимагає від студента інтегрування знань з дисциплін циклів загальної та професійно-практичної підготовки, що опановувалися ним у процесі навчання для здобуття бакалаврського ступеня.

Підготовка комплексної курсової роботи здійснюється в кілька етапів. Основні з них такі:

1. Формулювання теми

Студент знайомиться з тематикою наукових досліджень кафедр за спеціальністю і обирає напрям дослідження. Студенти мають право вибору теми комплексної курсової роботи з «Орієнтовного переліку тем комплексних курсових робіт», але вони можуть самостійно сформулювати тему роботи та узгодити її з науковим керівником. Закріплення за студентом теми комплексної курсової роботи здійснюється за його особистою письмовою заявою на підставі рішення кафедри (ДОДАТОК А).

Закріплення теми комплексної курсової роботи, призначення наукового керівника затверджується розпорядженням декана факультету на підставі рішення кафедри не пізніше 1 жовтня поточного начального року.

Після того, як розгляд пропозицій студентів і затвердження тем

відбулися, студенти можуть змінювати теми лише за вмотивованою заявою, яка розглядається та затверджується на засіданні кафедри. Будь-яка довільна зміна студентом теми своєї роботи не допускається.

2. Пошук літератури за темою, її аналіз, підбір бібліографії

На цьому етапі роботи необхідно акцентувати увагу на основних наукових підходах до вирішення досліджуваної проблеми, питань, що вивчаються, опрацьовуються, аналізуються і т. ін. Важливим є ознайомлення з аргументацією висновків та узагальнень учених з тим, щоб на основі аналізу, систематизації та осмислення отриманого матеріалу дати об'єктивну верифіковану оцінку сучасному стану проблеми. Ознайомлення з інформаційними джерелами для виконання курсової роботи слід розпочати з праць, де проблема відображена загалом (монографії, підручники), а надалі опрацьовувати наукову періодику, методичні посібники. Спершу слід вивчити та об'єктивно проаналізувати останні дослідження з обраної проблеми, а потім – більш хронологічно віддалені. При опрацюванні інформаційного джерела необхідно чітко фіксувати його повний бібліографічний опис для подальшого використання його в курсовій роботі при оформленні посилань у тексті. Особливу увагу слід звернути на дотримання правил оформлення списку використаних джерел.

3. Складання особистого календарного плану роботи

Студент виконує роботу самостійно, а для цього треба орієнтуватися та самоорганізовуватися відповідно до власної програми. Доцільно скласти план роботи із зазначеними термінами виконання головних етапів роботи (зразок див. ДОДАТОК В). Самостійно складений студентом план курсової роботи узгоджується з науковим керівником, який після необхідного уточнення затверджує його. Написання тексту курсової роботи здійснюється через систематизацію та обробку зібраних матеріалів по кожному розділу плану.

Основними формами наукового керівництва комплексною

курсовою роботою є:

- попередні консультації, що включають пояснення основних вимог до комплексної курсової роботи (форма виконання, обсяг, терміни написання, особливості змісту окремих розділів, поради щодо бібліографії, тощо);
- погодження плану та структури комплексної курсової роботи;
- поточні консультації;
- перевірка комплексної курсової роботи, у результаті якої керівник вказує, наскільки представлений варіант відповідає вимогам, встановленим до комплексної курсової роботи, а зауваження, висловлені керівником, студент враховує при доопрацюванні роботи;
- написання відгуку на комплексної курсової;
- консультація щодо захисту комплексної курсової роботи.

4. Планування змісту і ходу виконання дослідження

Студентом на цьому етапі здійснюється систематизація наявної інформації, конкретизується поняттєвий апарат з досліджуваної проблеми, визначаються цілі й завдання дослідження, складається план курсової роботи. Курсова робота має мати складний план (зміст), складовими якого є вступ, 2 розділи, що включають кілька підрозділів, а також висновки, список використаних джерел і додатки (за необхідності).

5. Виконання дослідження: методи психологічного дослідження

Вибір методів дослідження визначається специфікою завдань, поставлених студентом у курсовій роботі.

Методи курсового дослідження – це шляхи, способи і засоби, за допомогою яких здобуваються нові знання, вивчаються факти, які використовуються для доказу положень, що розробляються, аналізу провідних векторів розвитку психології та її інтеграції у різні сфери життя суспільства тощо.

Традиційно психологічні методи дослідження поділяються на дві великі групи: теоретичні й емпіричні. До теоретичних методів дослідження відносяться: аналіз, синтез, абстрагування та узагальнення, порівняння, класифікація, вивчення й аналіз психологічної літератури тощо; серед емпіричних методів дослідники виділяють: спостереження, бесіду, тестування, анкетування тощо.

6. Оформлення тексту роботи

Завершальний етап – оформлення тексту курсової роботи та робота над висновками дослідження, які повинні бути стислими, лаконічними, відповідати суті зробленого за кожним із намічених у роботі завдань. Інші напрацьовані матеріали (рисунок, ілюстрації, діаграми, таблиці тощо), які допомагають розкривати суть висвітленого в основній частині роботи, слід упорядковано розмістити в додатках. На цьому етапі науковий керівник остаточно перевіряє роботу, вносить (за необхідності) кінцеві корективи. Після оформлення тексту роботи обов'язковою є процедура її безпосереднього захисту перед комісією на кафедрі.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Змістом комплексної курсової роботи є розкриття сутності проблеми або проблемного питання, ступеня їх наукової розробки і реального стану на практиці. Зміст повинен бути висвітлений на основі наукового вивчення фактів, проведення емпіричного дослідження, ґрунтовного, всебічного аналізу, теоретичного обґрунтування висновків.

Структура комплексної курсової роботи

1. Титульний аркуш (на якому зазначається тема роботи) (ДОДАТОК Б);
2. Зміст роботи (ДОДАТОК Г);
3. Вступ (ДОДАТОК Д);
4. I розділ – теоретичний (2-3 підрозділи) – має свою змістовну назву;
5. Висновки до I розділу;
6. II розділ – емпіричний (2-3 підрозділи) – має свою змістовну назву;
7. Висновки до II розділу;
8. Висновки (загальні);
9. Список використаних джерел;
10. Додатки (якщо вони є).

Титульний аркуш

Оформляється за типовим стандартом, що містить всі передбачені реквізити (див. ДОДАТОК Б). На титульному аркуші науковий керівник ставить свій підпис під рішенням про допуск роботи до захисту.

Зміст роботи

Розташовують безпосередньо після титулу, починаючи з наступного аркуша. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів та підрозділів (пункти і підпункти не вказують); висновки до розділів та загальні висновки, додатки. Вказуються номери сторінок, з яких починаються розділи та інші

структурні елементи. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті (ДОДАТОК Г).

Вступ (3-4 сторінки)

У вступі обґрунтовується актуальність і науково-практичне значення обраної теми курсової роботи, визначається її мета та завдання, ступінь її дослідженості в науковій вітчизняній та зарубіжній літературі, об'єкт та предмет, методи дослідження, структура курсової роботи. Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки.

1. Актуальність теми. В актуальності зазначається, як обрана студентом дослідницька тема відповідає сучасним потребам фахової галузі науки, перспективам її розвитку, практичним завданням професійної освіти. Далі наводиться стислий огляд літературних джерел з наведенням переліку тих авторів, хто займався відповідною проблемою та зазначення наукового внеску, який вони зробили.

2. Мета дослідження. Мета є лаконічним вираженням орієнтиром на те, що буде досягнуто в результаті дослідження. Вона, як правило, спрямовує науковий пошук на уточнення знань про предмет та їх експериментальну перевірку.

3. Завдання (конкретизована мета). Завдання відображають етапи дослідження в їх логічній послідовності (починаються зі слів: проаналізувати; провести...; виявити...). Як правило, формулюється 2-3 завдання.

4. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення.

5. Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта. Об'єкт – це загальне, а предмет – часткове.

6. Методи дослідження. Методи дослідження обираються відповідно до специфіки завдань, поставлених у комплексній курсовій роботі. Їх вибір не є довільним, а визначається особливостями змісту проблем і можливостями її дослідження.

7. Організація і база проведення емпіричної роботи. Вказується місце проведення дослідження та кратко описується вибірка дослідження.

8. Структура роботи (кількість сторінок, таблиць, рисунків, використаних джерел та додатків)

Основна частина роботи

I розділ – теоретичний (45-55 % загального обсягу роботи).

Подається теоретичний аналіз проблеми, що досліджується. Розглядається її суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмета дослідження, методичні підходи тощо. Важливим на цьому етапі є аналіз, огляд та вивчення літературних джерел, щоб з'ясувати в якому стані в сучасній науці перебуває дана проблема, що досліджено іншими авторами в цьому напрямі, а які моменти не досить вивчені або взагалі не розглядалися.

Розділ вміщує 2-3 підрозділи. Мінімальний обсяг кожного з підрозділів, що входять до розділу, складає 5-7 сторінок.

Висновки до розділу - як правило, відповідають підпунктам розділу.

II розділ - емпіричний (45-55 % загального обсягу роботи).

Емпіричний розділ роботи є повноцінним звітом про роботу по збору і аналізу емпіричних даних. Як правило, розділ має таку структуру:

- Опис програми емпіричного дослідження, основних методів та контингенту досліджуваних;
- Опис і аналіз результатів (результати повинні бути піддані статистичній обробці);
- Обговорення результатів.

Вимоги до кількості методик: 2-3 методики.

Вимоги до складання вибірки: не менш за 30 досліджуваних (зменшення об'єму вибірки потребує окремого обґрунтування його виправданості та можливості при цьому досягнення мети дослідження).

Розділ вміщує 2-3 підрозділи. Мінімальний обсяг підрозділів, що входять до розділу складає 7-9 сторінок.

Висновки до розділу – як правило, містять кратко результати обговорення.

Висновки (загальні) – складають 2-3 сторінки.

Висновки є завершальною частиною комплексної курсової роботи. Тут стисло подаються найважливіші наукові та практичні результати, отримані в роботі, з формулюванням вирішеного завдання і значення. У висновках недопустимі посилання на літературні джерела, обговорення результатів досліджень та припущення. Текст висновків слід розділити на підпункти згідно із загальною кількістю підрозділів, зазначених у плані роботи.

Список використаних джерел

Список літератури складається з переліку всіх без виключення джерел, на які автор посилається у тексті. Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку. Оформлення списку використаної літератури здійснюється відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Правила оформлення списку літератури наведені в ДОДАТКУ Ж.

У кінці роботи, після списку використаних джерел студент повинен поставити дату її фактичного завершення і власноручний підпис.

Додатки

Додатки необхідно починати з нової сторінки. Кожен з них має певну назву. У додатки можна виносити матеріали, які є необхідними для повноти роботи, або допоміжний матеріал, наприклад:

- анкети;
- таблиці додаткових цифрових даних;
- інструкції, методики, опис реалізації програм;
- текст розроблених програм;
- інструментарій дослідження;
- ілюстрації допоміжного характеру (в тому числі описи досліджених випадків).

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КУРСОВИХ РОБІТ

Комплексна курсова робота має бути написана українською мовою й правильно оформлена.

Рекомендовані обсяги комплексної курсової роботи

Орієнтовний обсяг комплексної курсової роботи складає 40-45 друкованих сторінок (допускається відхилення від вимог на 2-3 сторінки). У зазначений обсяг не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які займають усю сторінку. Кількість сторінок основної частини, яка складає більше або менше від необхідного обсягу, свідчить про невміння виділяти головне в теоретичному і практичному матеріалі.

Рекомендована кількість використаних посилань в комплексній курсовій роботі:

Список використаних джерел має складати від 30 до 35 наукових публікацій (разом з інтернет-джерелами) і вміщати переважно джерела за останні 10 років.

- статті та монографії вітчизняних та зарубіжних авторів (65-90 %);
- навчальні посібники (не повинно перевищувати 25 %),
- література іноземними мовами (повинна складати не менше 10 %).

Основні вимоги до оформлення комплексної курсової роботи

Робота має бути грамотно і акуратно оформлена і зброшурована. Оформлення роботи є елементом виконання і оцінюється при її захисті. Вивчення порядку оформлення слід провести до початку написання роботи, оскільки це допоможе визначити її основні параметри.

Робота виконується на білому папері формату А4 (210 x 297 мм). Текст роботи викладається на одній стороні аркуша. Кожна сторінка роботи оформляється з такими полями: ліве поле – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – не менше 20 мм.

Розмір основного шрифту тексту – 14, «Times New Roman»

Міжрядковий інтервал – 1,5.

Розмір абзацу – 1,25 см (5 знаків).

Робота обов'язково має відповідати зазначеній в п. 2 структурі.

Всі сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами по порядку. Титульний аркуш, є першою сторінкою загальної нумерації сторінок комплексної курсової роботи, але *номер сторінки не неї ставлять*. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Список літератури включається в загальну нумерацію, і останнім листом роботи нумерується останній аркуш списку літератури. ДОДАТКИ не нумеруються.

Заголовки структурних частин “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами напівжирним шрифтом симетрично до тексту.

Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати двом інтервалам. Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Підрозділи з нових сторінок починати не треба. Заголовки підрозділів друкують з абзацу малими літерами напівжирним шрифтом, але перша буква – велика. Переноси слів в заголовках не допускаються. Крапка в кінці заголовків не проставляється. Заголовки не слід підкреслювати.

Нумерація таблиць та рисунків проводиться в межах розділів та складається з номера розділу та порядкового номера таблиці чи рисунка. Таблиці та рисунки нумеруються окремо (ДОДАТОК Є).

Посилання в тексті комплексної курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «праці [1]...», «... у працях [1–7]...», «на сторінці роботи [1, 224]».

4. ЗАХИСТ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка до захисту та захист є логічним завершенням виконання **комплексної курсової роботи**. Комплексну курсову роботу студент захищає прилюдно на засіданні комісії випускової кафедри у присутності керівника та всіх, хто бажає бути присутнім на захисті. У випадку невиконання всіх вимог чи несвоєчасного подання **комплексної курсової роботи** на кафедру студент не допускається до захисту.

Підготовка до захисту **комплексної курсової роботи** полягає у виготовленні засобів для висвітлення основних результатів досліджень і підготовці доповіді виступу. Захист **комплексної курсової роботи** включає:

1. доповідь студента (до 10 хвилин);
2. відповідь студента на запитання;
3. підведення підсумків захисту членами комісії кафедри, яка виносить оцінку **комплексній курсовій** роботи на закритому засіданні.

Доповідь студента

Студент заздалегідь готує доповідь, яка повинна бути змістовною та стислою. Для доповіді студенту відводиться не більше 10 хвилин (ДОДАТОК І).

Вміст доповіді:

- актуальність дослідження;
- стан досліджуваної проблеми (вказати, хто займався досліджуваною проблемою і які підходи вироблені);
- мета та завдання роботи;
- об'єкт та предмет дослідження;
- перелічити методи дослідження;
- опис результатів дослідження;
- висновки;

Не слід зупинятися на технічній стороні розрахунків, переказувати вступ та зміст усіх розділів роботи, наводити загальновідомі визначення та положення.

Підсилити сприйняття тексту доповіді можуть наочні матеріали, які студент готує заздалегідь (ілюстративні матеріали, копії демонстраційного матеріалу, тощо). Сучасною формою презентації результатів дослідження є електронна презентація з використанням слайдів, підготовлених за допомогою Microsoft Office PowerPoint.

Відповідь студента на запитання членів комісії

Запитання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і бути загального характеру – в межах дисциплін спеціальності, які опановувалися студентом в університеті.

Після відповідей на питання заслуховується або зачитується відгук наукового керівника.

Підведення підсумків захисту членами комісії випускової кафедри

Оцінювання захисту комплексних курсових робіт здійснюється за вимогами затверджених засобів діагностики якості вищої освіти за відповідними напрямками підготовки/спеціальностями.

За результатами захисту виставляється оцінка: А – «відмінно», В – «дуже добре», С – «добре», D – «задовільно», Е – «достатньо», FХ – «незадовільно», F – «неприйнятно».

При визначенні оцінки комплексної курсової роботи береться до уваги рівень теоретичної та практичної підготовки студентів.

Остаточна оцінка роботи оголошується завідувачем кафедри (головуючим на засіданні) у присутності студентів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Оцінювання виконання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою. Об'єктами оцінки є п'ять основних елементів:

1. Ступінь розкриття актуальності та теоретичних засад досліджуваної теми;
2. Глибина аналізу та рівень володіння матеріалом;
3. Рівень самостійності та обґрунтованості висновків і пропозицій;
4. Якість ілюстративного матеріалу й оформлення роботи;

5. Ясність викладення результатів та вміння студента відповідати на запитання та зауваження членів комісії.

Оцінювання перших чотирьох об'єктів (ступінь розкриття актуальності, теоретичних та практичних засад досліджуваної теми; глибина аналізу та рівень володіння матеріалом; рівень самостійності та обґрунтованості висновків і пропозицій; якість ілюстративного матеріалу й оформлення роботи) здійснює науковий керівник.

Оцінювання п'ятого об'єкту (Ясність викладення результатів та вміння студента відповідати на запитання та зауваження) здійснює кафедральна комісія.

Виставлення оцінки відбувається на основі чітких критеріїв. Значення системи ECTS та національної шкали відповідають таким знанням, навичкам та вмінням студента:

Оцінка А «відмінно» (90-100 балів):

- висока ступінь розкриття актуальності та теоретичних засад. При цьому студент повно використав літературні джерела з досліджуваної теми;
- матеріал, який міститься в роботі свідчить про глибокий, всебічний і конкретний аналіз досліджуваних автором проблем, реалізований в емпіричному плані;
- представлені в курсовій роботі висновки є правильними і аргументованими, пропозиції – суттєві і обґрунтовані. При цьому зміст курсової роботи свідчить про високий рівень самостійності при формулюванні студентом висновків і пропозицій.
- робота оформлена у повній відповідності до чинних вимог;
- студент продемонстрував вільне володіння предметом і об'єктом дослідження, правильно, повно і чітко відповідав на запитання членів комісії.

Оцінка В «добре» (85-89 балів):

- достатня ступінь розкриття актуальності та теоретичних засад. Студент використав літературні джерела з досліджуваної теми, ставлення до яких не завжди критично;
- матеріал, який міститься в роботі, свідчить про конкретний

аналіз досліджуваних автором проблем, реалізований в емпіричному плані.

- студент робить свої власні висновки на основі самостійного дослідження, пропозиції або рекомендації з предмета дослідження, однак відчуюються труднощі щодо їх обґрунтування;

- курсова робота написана грамотною науковою мовою, але допущені незначні граматичні та стилістичні помилки;

- на захисті студент продемонстрував добрі знання з теми дослідження, дав відповіді на запитання членів комісії.

Оцінка С «добре» (75-84 бали):

- студент продемонстрував добрі теоретичні знання з теми курсової роботи, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури та допускає певні неточності;

- матеріал, який міститься в роботі, свідчить про конкретний аналіз досліджуваних автором проблем, частково реалізований в емпіричному плані.

- студент має труднощі при обґрунтуванні власних висновків, пропозицій та рекомендацій, а також допускає неточності;

- курсова робота написана грамотною науковою мовою, але допущені граматичні та стилістичні помилки;

- на захисті студент продемонстрував добрі знання з теми дослідження, дав відповіді на більшість запитань членів комісії.

Оцінка Д «задовільно» (70-74 балів):

- студент продемонстрував теоретичні знання з теми курсової роботи, але мають місце окремі фактичні помилки і неточності;

- матеріал, який міститься в роботі, свідчить про частковий аналіз досліджуваних автором проблем. Існують невідповідності в емпіричній реалізації теоретичного матеріалу;

- студент не може сформулювати власні висновки на основі самостійного аналізу з теми дослідження або обґрунтувати їх;

- в оформленні роботи та науковому викладенні допущені порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу;

- на захисті студент продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не дав відповіді на запитання членів комісії.

Оцінка E «задовільно» (60-69 балів):

- студент не продемонстрував достатні теоретичні знання з теми курсової роботи;

- матеріал, який міститься в роботі, свідчить про певний аналіз досліджуваних автором проблем, який не реалізовано в емпіричному плані.

- студент не сформулював власні висновки з теми дослідження;

- в оформленні роботи та науковому викладі допущені значні граматичні та стилістичні помилки;

- на захисті студент продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не дав відповіді на запитання членів комісії.

Оцінка FX «незадовільно» (35-59 балів):

- студент продемонстрував незадовільні теоретичні знання з теми курсової роботи;

- матеріал, який міститься в роботі, свідчить про відсутність аналізу досліджуваних автором проблем, який не реалізовано в емпіричному плані.

- в оформленні роботи та науковому викладі допущені численні граматичні та стилістичні помилки. Студент не володіє науковим апаратом дослідження;

- на захисті студент продемонстрував незадовільні знання з теми дослідження, не дав відповіді на запитання членів комісії.

Оцінка F «незадовільно» (0-35 балів) виставляється, якщо курсова робота не подана до захисту.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Режим доступу: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_pro_organ_osvit-proc.pdf
2. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss.pdf>
3. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>
4. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
5. Стандарт вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053psikhologiyabakalavr.pdf>
6. Умберто Эко Как написать квалификационную работу. / Пер. с ит. Е. Костюкович. — М.: Книжный дом Университет, 2003. — 2 изд. — 240 с.

ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВИБІР ТЕМИ

Завідувачу кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (звання, ППП)

студента (ки)

_____ (прізвище)

_____ ім'я, по-батькові

ДОДАТКОВО ВКАЗАТИ:

Курс, спеціальність: _____

Форма навчання (денне, заочна): _____

Телефон: _____

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему комплексної курсової роботи

_____ (назва теми)

« _____ » _____ 20 ____ р.

_____ підпис студента

ПОГОДЖЕНО

Науковий керівник

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет психології та соціальної роботи

(повне найменування інституту/факультету)

кафедра

(повна назва кафедри)

Комплексна курсова робота

на тему: _____
(назва українською)

Виконала: студент(ка) _____ форми навчання
спеціальність 053 _____ Психологія
ступінь вищої освіти «бакалавр»

П. І. П.

Керівник звання, посада, П. І. П.

Захищено на засіданні кафедри

протокол № _ від _____ 201 ____ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПІП)

Одеса – 20 _____

ЗРАЗОК ОСОБИСТОГО ПЛАНУ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

№	Вид роботи	Термін виконання
	Вибір та утвердження теми.	
Перша зустріч з керівником	З'ясування стану вивчення проблеми в літературі. Складання бібліографії.	
	Написання вступу та теоретичної частини.	
Друга зустріч з керівником	Підбір методик і складання схеми дослідження.	
	Проведення власного психологічного дослідження. Опрацювання отриманих результатів	
Третя зустріч з керівником.	Підготовка тексту курсової роботи. Написання висновків.	
	Підготовка до захисту. Захист.	

Приклад “ЗМІСТу” комплексної курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	N
РОЗДІЛ 1. НАЗВА	N
1.1. Назва	N
1.2. Назва	N
1.3. Назва	N
Висновки до 1 розділу	N
РОЗДІЛ 2. НАЗВА	N
2.1. Назва	N
2.2. Назва	N
Висновки до 2 розділу	N
ВИСНОВКИ	N
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	N
ДОДАТКИ	N

ДОДАТОК Д

Приклад оформлення “ВСТУПу” комплексної курсової роботи

ВСТУП

Актуальність дослідження

Мета дослідження

Завдання дослідження:

1.

2.

3.

4.

Об’єкт дослідження

Предмет дослідження

Методи дослідження

База проведення емпіричного дослідження

Структура роботи

**ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ ТА РИСУНКІВ,
ЩО ВКЛЮЧЕНО ДО ТЕКСТУ РОБОТИ**

Таблиця 1.1
(перша таблиця першого розділу)

Порівняння середніх показників механізмів психологічного захисту

Показники (в абсолютних одиницях)								
Особи/ захисти	заперечення	витіснення	регресія	компенсація	проекція	заміщення	Інтелектуалізація	формування реакції
	M±m	M±m	M±m	M±m	M±m	M±m	M±m	M±m
М (матері)	6,71±2,20	5,02±0,30	8,45±0,05	3,95±1,20	5,18±1,89	4,23±0,96	6,13±0,12	4,79±0,06
М (батьки)	6,97±1,40	6,28±0,10	3,97±0,09	3,24±1,10	4,72±1,98	5,21±1,27	8,28±0,09	3,59±0,09
t (матері- батьки)	-0,46	-2,26*	7,14***	1,74	0,76	-1,96	-4,14**	2,25*

Примітки: М – середні показники; t – критерій значимості різниці Стьюдента.

* – різниця, значима при $p < 0,05$

** – різниця, значима при $p < 0,01$

*** – різниця, значима при $p < 0,001$

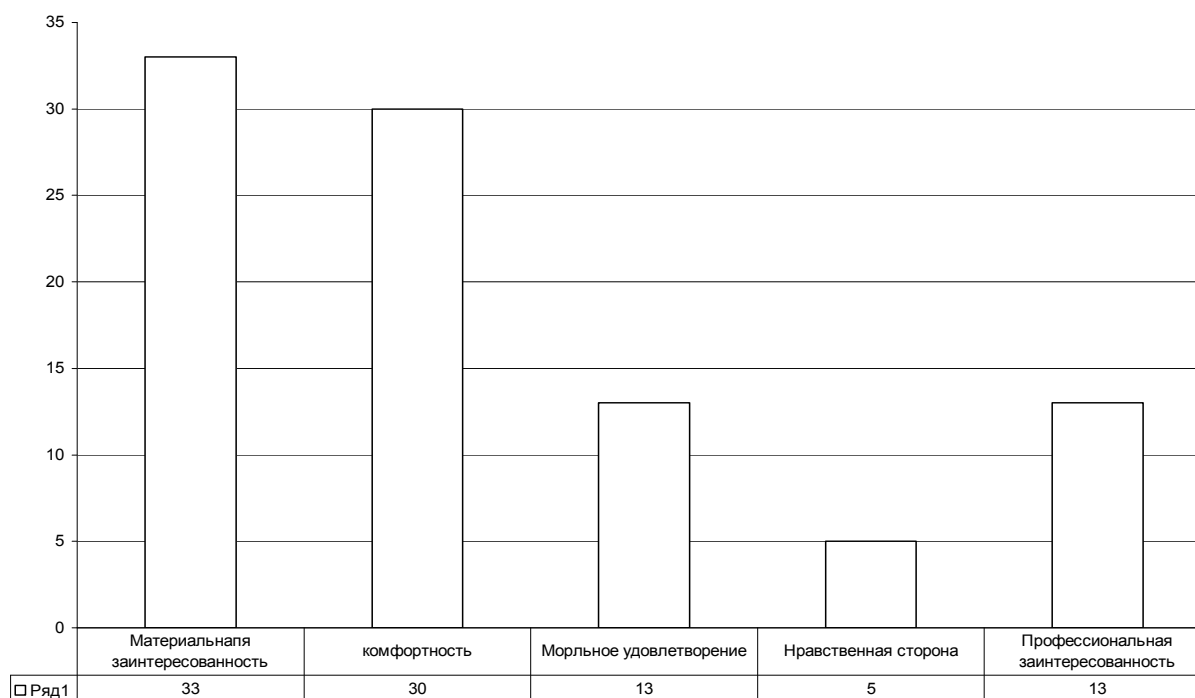

Рис. 2.1 Мотиви вибору професії, %
(перший рисунок другого розділу)

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ ЗГІДНО З ДСТУ
8302:2015 «ІНФОРМАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЯ. БІБЛІОГРАФІЧНЕ
ПОСИЛАННЯ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ»**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Фауна України. В 40 т. Т. 36. Інфузорії. Вып. 1. Сукторії (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Брігхем Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. . Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжуваних та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i> . 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.

Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i> . 2013. № 10. URL: http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017). Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i> . 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017). Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i> . 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
Інші документи	
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

ЗРАЗОК ФОРМИ ВІДГУКУ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА**ВІДГУК**

на комплексну курсову роботу студента (ки) _____ курсу _____ відділення
 Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
 Факультету психології та соціальної роботи
 кафедри _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

за темою _____

Актуальність роботи: Комплексна курсова робота розроблена на актуальну для сучасного розвитку суспільства тему

Це тим більш актуально.....

Методична сторона роботи: (логічне розташування матеріалу в роботі, доцільне та вміле використання термінології, вміння робити правильні висновки).

Змістовна сторона роботи: Зміст роботи цілком відповідає поставленому завданню. У роботі розглядається

Позитивним є те, що

Крім того, в роботі

В роботі зроблений

Дослідник (ця) проявив знання психологічних наук, використовував психологічні терміни і підходи для розкриття теми.

Недоліком змістовної сторони комплексної курсової роботи є те, що

Практична сторона роботи: (практичне значення роботи).

Технічна сторона роботи: (відповідність вимогам оформлення комплексних курсових робіт).

Висновок: (досяжність мети, теоретична та практична значущість, професійна компетентність) і заслуговує (оцінка висока, оцінка низька, оцінка задовільна).

Науковий керівник

 Посада, ступінь, звання,

 (П І П)

ДОДАТОК І

СХЕМА ДОКЛАДУ ПО ЗАХИСТУ КОМПЛЕКСНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

(із розрахунку 8-10 хвилин)

Розділ виступу	Зміст розділу	Час
Звернення: Шановні члени комісії! Вашій увазі пропонується комплексна курсова робота на тему...		
Постановка проблеми (вступ й теорія)	1) В 2-3 реченнях дається характеристика актуальності теми. Формулюється практична потреба, що обґрунтовує необхідність дослідження. 2) Стисло вказати на дослідження із проблеми (досить перелічити імена провідних дослідників).	1-2 хв.
Методична частина	3) Указати основну мету роботи й розділити цю мету на завдання . 4) Указати предмет і об'єкт дослідження 5) Перелічити методи й методики , використовувані в роботі, і розповісти про етапи проведеного дослідження (де, коли, при яких обставинах, на якому матеріалі й т. п. проводилася робота)	2 хв.
Результати й висновки	7) У процесі вирішення поставлених завдань отримані наступні результати: Коротко в тезовій формі розповісти про найбільш важливі результати дослідження. Один з найцікавіших результатів можна розглянути докладніше як приклад з використанням наочних матеріалів. Розповісти про форму подання отриманих результатів (зведені таблиці, графіки, схеми й т. п.). Якщо використовувалися особливі методи аналізу даних (наприклад, стат. аналіз), вказати на принципи й критерії даного аналізу	4-5 хв
Висновок	8) У результаті проведеного дослідження було зроблено наступні висновки: Коротко перелічити основні висновки по роботі. 9) Опираючись на висновки, були зроблені наступні пропозиції: Висунути припущення про напрямки й перспективність подальших досліджень проблеми.	1 хв
Завершується доповідь словами: <i>Доповідь закінчена, спасибі за увагу.</i>		
РАЗОМ		8-10

Навчальне видання

**Кононенко Оксана Іванівна,
Кременчуцька Маргарита Костянтинівна**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до написання комплексних курсових робіт здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
спеціальністю 053 «Психологія»

В авторській редакції

Підп. до друку 03.12.2020. Формат 60x84/16.

Ум.-друк. арк. 1,86. Тираж 10 пр.

Зам. № 2163.

**Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова**

Україна, 65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12

Тел.: (048) 723 28 39. E-mail: druk@onu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.